herpy

FROSKER

Reinwardt's Flying Frog

Rhacophorus reinwardtii

Rhacophorus reinwardtii er en stor, nattaktiv flyvefrosk fra skogene på Java. Den er jadegrønn med svart svømmehud mellom fingre og tær, som den bruker til å gli fra tre til tre. Hunnene blir opptil 8 cm, hannene omtrent 6 cm. Arten krever et høyt, luftig terrarium og svale temperaturer, og det er lite kunnskap om avl i fangenskap.

Familie: Rhacophoridae Tidligere navn: *Hyla reinwardtii*

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**5-8 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**5-10 år**
Aktiv	**Om natten**
Levevis	**Trelevende**
Biotop	**Regnskog og fjellskog**
Hudgift	**Ingen kjent**
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H for 3 voksne dyr
Temperatur, dag	**21-24 °C**
Temperatur, natt	**18-21 °C**
Luftfuktighet	**70-90 %**
Vann	**Vannskål** dybde 2-3 cm
UVB	**Anbefalt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter**
Holdes	**Alene, parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Utvikling	**Rumpetroll i vann**
Egglegging	**I et skumreir**
Egg per legging	**130-180**
Klekking	**5 dager**
Larvetid	**85 dager** fra klekking til metamorfose
Larvefôr	**Alger/planter og ferdigfôr**
Yngelpleie	**Ingen**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Rhacophorus reinwardtii er en slank, langbeint trefrosk med store hefteskiver og kraftig svømmehud på alle fire føttene. Ryggen er lys til mørk jadegrønn, ofte med små svarte flekker på rygg og hode, og svømmehuden er svart. Hannene kan ha oransje, gule, grønne, lilla og svarte farger på sidene av buken. Øynene er lysegrønne, lysegule eller lysegrå med vannrett pupill, og voksne dyr har en liten, firkantet hudflik ved kloakken. Med den utspilte svømmehuden kan frosken gli i en skrå bane fra et høyt punkt til et lavere, opptil omtrent 15 m.

Hunnene er større og kraftigere enn hannene: hunner blir opptil ca. 8 cm, hanner opptil ca. 6 cm. Fra omtrent 12-14 måneders alder er forskjellen tydelig. Vekten er ikke dokumentert.

Arten ble beskrevet av Hermann Schlegel som *Hyla reinwardtii* og er oppkalt etter naturforskeren Caspar Georg Carl Reinwardt, som var med på å grunnlegge den botaniske hagen i Bogor på Java. Frem til 2006 ble en lang rekke nært beslektede flyvefrosker fra hele Sørøst-Asia regnet til arten. Siden er bestandene fra Kina, Laos, Thailand og Vietnam skilt ut som *R. kio*, de fra Malayahalvøya og det sørlige Thailand som *R. norhayatiae*, de fra det sørlige Vietnam som *R. helenae* og de fra Sabah og Sarawak på Borneo som *R. borneensis*. *R. reinwardtii* i snever forstand finnes bare på Java.

Det har betydning for stellet. Dyr i handelen stammer ofte fra Malayahalvøya og kan derfor være *R. norhayatiae* eller en av de andre beslektede artene, og mange av tallene nedenfor gjelder slike dyr. Er opprinnelsen uklar, så regn med at dyrene kan være en annen art.

Frosken er sky og nattaktiv og skal ikke håndteres. Den hopper og glir voldsomt når den blir skremt, og viltfangede dyr skader seg lett i for små terrarier.

Hudgift: Arten har ikke noe kjent giftig hudsekret. Det er ikke en garanti: vask som alltid hendene før og etter arbeid i terrariet, og ikke ta på øyne og munn etterpå.

Levealderen er ikke kjent. Som andre trefrosker av samme størrelse blir den trolig minst 5 år i fangenskap, og sannsynligvis lenger med godt stell; 10 år er et anslag.

Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

Utbredelse og leveområde

Rhacophorus reinwardtii er i snever forstand endemisk for Java i Indonesia, der den er registrert fra omtrent 20 til 1.800 m over havet. Habitatmodeller viser at bare drøyt en fjerdedel av øya er egnet for arten, og at de beste områdene er de store, sammenhengende skogene i Vest- og Sentral-Java. I Øst-Java lever den mest i fjellene, der skogene er mer oppsplittet.

Eldre angivelser av et langt større område med Sumatra, Malayahalvøya, Borneo, Thailand, Laos, Vietnam og Kina stammer fra tiden før de beslektede artene ble skilt ut. Kartet viser bare Java.

> **Naturlig utbredelse:** Indonesia.

LEVEOMRÅDE

Rhacophorus reinwardtii lever i trekronene i primær- og sekundærregnskog og i skogkanter og agroskog nær landsbyer. Rundt Malang i Øst-Java lever froskene mest i plantasjer og skogkanter mellom 660 og 1.094 m, der de sitter 2,5-5,5 m over bakken i tett vegetasjon, helst på planter med store blader som taro, banan, kaffe og avokado. De lever både enkeltvis og i grupper.

Til yngling kommer froskene ned og samles ved tett bevokste dammer, vannreservoarer i plantasjer og vannpytter langs veiene. Arten er en såkalt eksplosiv yngler: i yngletiden samles opptil 10-15 dyr på ett sted, og hannene er omtrent tre ganger så mange som hunnene. På levestedene rundt Malang ligger lufttemperaturen på 18,5-25,3 °C og luftfuktigheten på 82-100 %, og vannet i yngledammene er 20,5-24,6 °C.

Arten er nattaktiv og skjuler seg i løvet om dagen. Føden i naturen er dårlig kjent.

Stell

TERRARIET

Terrariet skal være høyt og luftig. Tre oppdrettede voksne må ha minst 45 × 45 × 60 cm, og større er bedre for en frosk som glir. Viltfangede dyr må ha langt større terrarier og kan likevel lett skade seg når de hopper rundt om natten. Kjøp derfor oppdrettede dyr.

Inventaret skal gi mange sitteplasser og plass til å hoppe. Bruk planter med store, solide blader, loddrette greiner og en bakvegg av kork, og hold midten av terrariet noenlunde fri, så frosken ikke treffer glasset. Robuste planter som *Philodendron* og *Epipremnum* tåler en tung frosk. Bunnen kan være et fuktholdende, levende substrat med sphagnum og tørre blader, eller en skumplate som holder på fuktigheten og er lett å holde ren. Et nett i hele lokket sørger for at luften ikke står stille.

TEMPERATUR

Hold terrariet på 21-24 °C om dagen, tilsvarende vanlig romtemperatur, og la det gjerne falle til 18-21 °C om natten. Arten tåler korte perioder opp til 27-28 °C, men er en fjellart som foretrekker det kjølig. I naturen ligger lufttemperaturen på 18,5-25,3 °C.

Gå ikke over 28 °C, og bruk ikke varmelamper. Hold øye med romtemperaturen om sommeren, og kontroller med et digitalt termometer. Vinterhvile er ikke dokumentert.

LUFTFUKTIGHET OG DUSJING

Luftfuktigheten skal ligge på 70-90 %. Sprøyt jevnlig med avklort springvann, regnvann eller osmosevann, og la terrariet tørke litt opp i løpet av dagen, så luften ikke står stille. Et nett i hele lokket og en lav vannskål hjelper med begge deler.

Ser du rynket hud eller en sløv frosk, så øk fuktigheten og senk temperaturen med en gang.

VANN OG VANNKVALITET

Sett en stabil, lav vannskål i terrariet som frosken kan sitte i om natten. 2-3 cm vann er nok, slik at frosken lett kommer opp igjen. Bytt vannet så snart det er skittent, og helst hver dag eller annenhver dag. Bruk avklort springvann, regnvann eller osmosevann, og bruk aldri såpe eller rengjøringsmidler nær vannet, fordi amfibier tar opp stoffer gjennom huden. Vannet skal ha samme temperatur som luften.

LYS OG UVB

Frosken er trelevende, og en svak UVB-kilde av typen som brukes til tropiske skogdyr, anbefales. Det er ikke undersøkt om arten trenger den, så gi alltid skyggefulle steder frosken kan trekke seg tilbake til.

Bruk LED-lys som er kraftig nok til plantene, og unngå lamper som varmer. Hold en fast døgnrytme; frosken er nattaktiv og blir stresset av uro i terrariet om dagen.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Rhacophorus reinwardtii spiser levende insekter. Siklader kan brukes hele livet, fra ca. 3 mm til unge dyr opptil ca. 25 mm til voksne, supplert med små kakerlakker, soldatfluelarver og en sjelden voksmøllarve som godbit. Unge frosker på omtrent 2-3 cm tar siklader på ca. 6 mm.

Hvor ofte arten skal fôres, er ikke dokumentert. Gi små porsjoner, og fjern fôrdyr som ikke blir spist. Pudre fôret med kalk, og gi et vitamintilskudd med D3 noen ganger i måneden, slik det er vanlig for trefrosker.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Arten er nattaktiv og sky og tilbringer dagen skjult mellom bladene; mesteparten av tiden sitter den på glasset eller på inventaret. Den lever mest for seg selv, men kan holdes i små grupper med bare litt aggresjon utenfor yngletiden. Hold derfor et par eller en liten gruppe i et romslig terrarium med mange sitteplasser.

Frosken bør så vidt mulig ikke håndteres, fordi huden er tynn og følsom. Ved rengjøring flyttes den med en fuktig, myk plastboks. Den hopper og glir voldsomt når den blir skremt, og viltfangede dyr støter ofte inn i glasset. Plant tett foran glasset, slik at det ikke er store, åpne glassflater.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Fra omtrent 12-14 måneders alder er kjønnsforskjellen tydelig. Hunnene er større og mye rundere, og eggene kan sees gjennom huden når de er utviklet. Hannene er mindre og slankere, roper når de holdes vått, og får synlige paringsputer. Når dyrene er kjønnsmodne, er ikke dokumentert, og unge dyr er vanskelige å kjønnsbestemme. Hold flere dyr sammen, og sorter når kjønnene kan sees.

PARRING

I naturen kommer froskene ned fra trekronene og samles ved dammene, der hannene roper. Paringen begynner i vannet, og deretter kravler paret opp i vegetasjonen over vannet. I terrariet krever arten en årstidssyklus og et regnkammer for å yngle, som andre tropiske trefrosker.

Metoden er ikke utprøvd med *Rhacophorus reinwardtii*, men hos en annen skumredebygger, *Zhangixalus arboreus*, setter det i gang ynglingen å sprøyte terrariet hver kveld i en periode, gi ekstra fôr og deretter kjøre et regnanlegg 20 minutter om gangen med omtrent tre timers mellomrom om dagen og én time i strekk om natten. Hannene begynner da å rope nesten med én gang.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

EGG OG RUMPETROLL

Hunnen lager en skumrede ved bunnen av blader over vannet og pakker eggene inn i bladene. Skummet holder eggene fuktige, og en rede rommer 130-180 gulaktige egg på omtrent 4 mm. Foreldrene forlater reden og steller verken egg eller rumpetroll.

Når rumpetrollene klekkes, faller de ned i vannet under reden. Sørg derfor for et vannparti på minst 8 cm under bladene der froskene kan legge, eller klipp av bladet og heng det opp over et akvarium.

Stellet av rumpetrollene er ikke kjent for arten, men stellet av *Zhangixalus arboreus* kan brukes som utgangspunkt: 18-20 °C, 8 cm vann med korkbiter og vannplanter og et daglig vannskifte på 5-10 %. Rumpetrollene spiser spirulinatabletter som synker til bunnen, men ikke salat, agurk og grønnflak.

Les mer: Oppdrett av rumpetroll

METAMORFOSE

Larvene klekkes etter omtrent 5 dager og begynner metamorfosen etter omtrent 85 dager. Tallet er usikkert og bare en pekepinn; hos *Zhangixalus arboreus* tar det bare omtrent seks uker.

Når forbeina kommer, slutter rumpetrollene å spise og skal ha enkel adgang til land: senk vannstanden, legg kork eller greiner i vannet, og ha lokk eller nett på akvariet, slik at de nyomvandlede froskene ikke slipper ut. Sørg for en fuktig overgang til land med planter og våte skjulesteder.

OPPDRETT AV UNGER

De nyomvandlede ungene skal i et lite, fuktig terrarium med fuktig kjøkkenpapir, planter og en lav vannskål. Luftfuktigheten skal være høy i starten, 80 % eller mer. Gi små, pudrede siklader eller bananfluer, få og ofte, når halen er tatt opp, og sorter etter størrelse, slik at de minste ikke blir utkonkurrert. Ved 2-3 cm tar ungene siklader på ca. 6 mm. Hold dem i et mindre terrarium til de er store nok til å klare seg blant de voksne.

Helse og vanlige feil

Vanlige problemer hos trefrosker i terrarier er:

- Uttørking og for høy temperatur. Tegnene er sløvhet, rynket hud og utstrakte bein. Arten foretrekker det kjølig, så hold øye med termometer og hygrometer.
- Skader fra hopp mot glasset. Særlig viltfangede dyr slår seg når de glir rundt om natten.
- Smittsomme sykdommer og parasitter, særlig hos viltfangede dyr. Kjøp oppdrettede dyr, hold nye dyr i karantene, og bruk separate redskaper.
- Ensidig kost eller mangel på kalk og D3, som kan gi beinskjørhet. Varier fôret.

Oppsøk en veterinær med kunnskap om amfibier hvis frosken slutter å spise, har sår, hevelser eller rødlige områder på huden, eller sitter sløv på bunnen.

Les mer: Karantene og hygiene

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.